

UJVIDÉKI HIRLAP

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap

Előfizetési ára:

egész évre - - - - - 10 K
fél évre - - - - - 5 „
Egyes szám ára 12 fillér.

Felélős szerkesztő: Kardos Miksa.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Thököly I.-u. 5. I. e. hová a lap szellemi és anyagi ügyeire való mindennemű megkeresés intézendő.

Telefon 137.

AZ UJVIDÉKI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

II. évfolyam.

Ujvidék, vasárnap 1911. január 22.

7. szám.

Az első évforduló.

Szerdán volt egy éve annak, hogy a korona bizalma gróf *Khuen-Héderváry* Károlyt szölitotta a magyar államügyek élére. Nevezetes forduló ez közéletünkben.

Nemcsak mi krónikások értékeljük ilyennek. Tudata benne él az országos köztudatban s a hazánk iránt érdeklődő külföldi közvéleményben. Így fog bizonyosan itélni róla majdan az országos történetírás is.

Szomorú időszak záródott le akkor Magyarországon felett. Ha lesz majd Tacitusa, vagy Macaulay-ja, elrettentően tanulságos képet festhet egykorú közállapotainkról. Ma úgy tekintünk immár rájuk vissza, mint egy elmúlt súlyos korszagra, a min az országnak át kellett esnie; de ha balul üt ki a krízis, belepusztulhatott volna.

Nem a mi feladatunk most, hogy tükröt mutassunk a közelmúltak felé, vagy csak körvonalakban is vázoljuk a szerencsésen megszűnt bajokat. E nap a magyar államférfi üdvözlétének legyen szentelve: ki a jobb fordulat bekövetkezésében a leghathatósabb tényező volt. Gróf *Khuen-Héderváry* vállalkozása és sikerei nélkül ott vergődnek Magyarország ma is a koalíciós évek romjai, düledéke alatt, enervált állapotban, reménytelenül.

Az ő kezdeményezése és avatott kézzel elért eredményei a *történelmi szükségesség* ismérveit viselik magukon. A mentő munkához, a romok eltakarításához és egy új rend megalapozásához, egy új korszak megindításához az ő államférfiúi egyénisége volt a sorstól hazánknak predestinálva.

E nagy feladatra tartogatta a gondviselés az ő férfias karakterét, nyugodt gondolkodását, acélos energiáit s hosszú politikai pályán szerzett tapasztalatait.

Nem rajta mult, hogy erős kezébe hamarabb ne ragadja a vezetést a korona bizalmából, megelőzendő vagy megállítandó a bajokat, melyek az országot előbb csak fenyegették, utóbb elhatalmasodtak rajta. Most tizenhat éve: a Bánffy-kormány alakulása előtt, mint praesumptív miniszterelnök jött Budapestre, s most nyolc éve saját kabinetjében egyesíté a Bánffy- és Széll-kormány tagjainak zömét. De a történelmi pillanat az ő korszakos működé-

séhez még akkor nem érkezett el. A végzet úgy akarta, hogy az ország előbb nagy megpróbáltatásokat szenvedjen át, s gróf *Khuen-Héderváry*nak be kellett várnia, míg e szomorú procedura véget ért.

A miktől ő az országot másfél évtized előtt megóvni, s nyolc évvel később belőlük kiragadni akarta, a veszedelmek borzalmasan bekövetkeztek. A nemzet elhagyta az egészséges evolúció útjait, törvényeit s a képzelet ábrándlátományai után indult, a mik mesterséges izgató szerek édes ingerével esztendőig gerjesztettek benne. Lázás felbuzdulásában mindennel kikezdett s nem vette észre, hogy csak önerejét fogyasztja. Így telt folytonos válságok közt az évek hosszú sora. A tulfeszített izgalmak a nemzeti szervezetben tomboltak, életműködését megállították, borzalmas dekadencia jelei mutatkoztak az országon, a mik minden barátunkat elidegenítették, minden ellenségünket felbátorították. Ki tudja hol állunk meg e lejtőn, ha belső meghasonlás véget nem vet az illúzióknak s föl nem ébreszti a nemzet lelkiületében a veszedelem tudatát.

E kritikus időben ütött gróf *Khuen-Héderváry* számára a történelmi cselekvés órája. Reá néztek a providenciális feladat, hogy az országot a válság hullámai között való elmerüléstől, ha még lehetséges, megmentse. Neki kellett a viharverte hajó parancsnoki hidjára lépni, mikor a kormányzásra senki más nem vállalkozott.

Merész és önfeláldozó feladat volt ez akkor. Nagy kötelességérzés és hazafias elszántság éppoly tényezők voltak benne, mint a tudatos önbizalom és az ország viszonyainak mély belátása, érverésének megértése. Gróf *Khuen-Héderváry* tudta, megérezte, hogy a beteg paroxizmus, mely a nemzet ép érzékein ezeitig uralkodott, elérte a klimaxot, s a visszafejlődésnek el kell benne következnie. Számot vetett magával, a lehetőségekkel s azokhoz mérte elhatározásait.

Bátran megjelent csonka kabinetje élén a parlamentben, hol egyetlen támogató szavazatra sem számíthatott s odavetette a keztyűt ellenfeleinek. Helyt állt viharokban, veszedelemnek tette ki személyét, testi épségét s az első nagy összecsapások után nem késelt igaz ügyét a parlamenttől a nemzet ítéletéhez föllebezni.

Bizott önmagában, — de a nemzetben is, hogy egészséges ösztönei daldmaskodni fognak ennyi keserves tapasztalat után a káros elfajulások fölött.

A nemzet megfelelő várakozásainak, reményeinek. Szakított a multtal és bőségesen megadta az alkotmányos eszközöket, hogy *Khuen-Héderváry* gróf az új országgyűlésen közéletünk jogrendjét helyreállítsa, politikánknak a reális irányt visszaadja s a nemzet jövőjét a konszolidáció útjain biztosítsa.

Fél év óta működik az új parlament a nemzeti munka jegyében a miniszterelnök vezetése alatt. A politikai súly, bizalom és összhang minden téren meg van immár szilárdítva. A közvélemény egyre szervezettebb, hogy a képviselőházat alkotó munkásságában támogatja s a külföld akkép deferál az új helyzetnek, hogy az ország hitel-szükségletét ötvenszeresen jegyzi tul.

Gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök azzal az öntudattal tekintet vissza ez első évfordulón a nehéz esztendőre, hogy történelmi missziójának első részét bejezte. Megmenté Magyarországot a romlástól, megállította a lejtőn s visszaemelte természetes vagányaira. Most következik a további feladat, hogy ott megerősítse s céltudatos realpolitikájával hatalmas evolúcióba hozza. Üdvözlöi őt ez évnap alkalmával az egész ország s meg vagyunk győződve, hogy a szerencsekívánatoknak országos visszhangja lesz a hosszú évtizedeken át megmegújuló elismerésekben.

Kavarodás Sz. I. halála körül.

Néhány nap előtt távozott körünkől a munkapártnak egy hű, agilis tagja, akit anyagi gondok, elkésérítő elégedetlenség, a halálba kergettek. Önkezeléssel vetett véget életének *Szabó István* törvényhatósági bizottsági tag, kinek neve most egyszerre a szenzációéhes boulevard lapok lelküismeretlenségéből, ügyes üzleti fogásából, meg nyugalomra kárhóztatott egyének nyugtalanokodó nagyképiüködéséből, egyszerre az érdeklődés középpontjába került.

Ebben a tendenciózusan s a legleplezetlenebb rossz akarattal felfújt ügynek összes szereplői most már tisztázva vannak, illetve szerepök világosan áll, csak a tulajdonképeni kártyakeverő, az inszinuációkban utazó B. A.-nak szerepét nem egészen értjük. Az összes lapok egybehangzó állítása szerint *Justh Gyula* ismert nyilatkozatának: „Ujvidéken halálba kergettek egy törvényhatósági bizottsági tagot” forrásaként *Balla Aladár* nyugalmazott főispánt nevezé meg. S mikor az „*Est*” tudósítójával beszélt s kijelentéseivel súlyosan meg-

BOGDÁNY

és TÁRSA

UJVIDÉK.

Budapest, VI. Dálnok-u. 12.

II. Rákóczi Ferenc-ut 66. sz.

Saját házban.

Telefon 988.

TELEFON 219.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítási berendező vállalat.

gyanusítja *Matkovits Béla* főispánt, akkor már más forrásra hivatkozik, hogy kire azt Balla Aladár mondja meg, persze illetéktelenül s helytelenül, mint alább kitűnik.

S megszületett a szenzáció. Az „Est” ujvidéki elárúsított sűrűnyileg figyelmezteti, hogy néhány száz példánnyal többet küld le a lapból, mivel benne nagy leleplezések lesznek egy ujvidéki halálba kergetett biz. tagról. Sikertől is jókora betűkkel fő- és alcimokkal egy 1 1/2 hasábos cikket kiszorítani, belekeverve miniszterelnököt, főispánt, Justhot, Ballát stb. Ez nálunk a zsmnalisztika. Senki nem járt utána a dolgoknak, sőt még Balla Aladárnak nagyhangon beigért „részletlen ujvidéki információit” melyet „a függetlenség” 48-as párt elnökségének fog előterjeszteni (rettegj Európa!) sem várták be, hanem a régi szisztéma szerint gyanusítottak, inszinuáltak s a közvélemény elítélése alá akartak boesítani intakt embereket. Balla Aladár azonban Mayer Józsefhez intézett sűrűnyben kijelenti most már, hogy „Matkovits nevét Szabó esettel kapcsolatban sem te (Mayer József) sem én (Balla Aladár) nem említettük”.

Mayer József pedig még ennél sokkal határozottabb formában cáfolja meg a neki imputált nyilatkozatot. Megcáfolta pedig Matkovits főispánhoz írt levelével. Justh-hoz, Ballához, intézett sűrűnyében s magában az „Est”-ben közzétett nyilatkozatában. S megcáfolja e város közönsége előtt az alábbi nyilatkozattal, melyhez csatolt, lapunk szerkesztőjéhez intézett kísérő levélben még csattanó-szabban kijelenti erre az ügyre „akarhogy is, van a reám (Mayer József) vonatkozó részt felháborodva visszautasítom”. De álljon itt a nyilatkozat maga:

„Az „Est” január 19-ki esütörtöki számában „A politika halálba kergetett egy derék ujvidéki iparost” címmel egy mindenképpen kiszévezett és sok tekintetben felfújt cikket Szabó István öngyilkosságával foglalkozik. Minthogy ezen cikkben reám is történik hivatkozás, a következőket vagyok kénytelen kijelenteni: Hivatalos üzleti kiküldetésében Budapestben időztem, fentjártam az Országos Függetlenségi és 48-as pártkörben, hol Justh Gyula, dr. Balla Aladár, Holló Lajos urak és több képviselő társaságában beszélgettünk, miközben dr. Balla Aladár ur tőlem az ujvidéki viszonyokról tudakozódva, Szabó István halála okát kérdezte. Erre elmondottam, hogy Szabó István halálát anyagi romlása okozta, amelyet állítólag fia okoztak. Elmondottam továbbá, hogy ezen körülményt hátrahagyott levele is bizonyítja, amelyben haláláért fiait okolja, kik miatt szavai szerint anyagi romlásán felül „becsületét is feláldozva, cserben hagyta azt a zászlót, amelyre felesküdt”, kitéve magát régi pártlapjának a „Határőr” kipellengérezésének. Matkovits Béla főispán ur nevét sem ebben az ügyben, sem semmiféle más vonatkozásban meg nem említettem. Ha tehát Matkovits Béla főispán ur neve Justh Gyula ur előtt mégis szóba került, úgy az semmi képpen tőlem nem eredhet. Justh Gyula ur már kedden szóva tette ezt az ügyet és akkor már felemeltette azt a forrást, ahonnan információit szerezte. Hogy nem vagyok azonos az informálóval, az a keddi lapokban közölt folyosói beszélgetésekből is kiderül. Én ugyanis csak a magam dolgaiért kívánok felelni”.

Ujvidék, 1911. I/19.

Mayer József. s k.

Ezek után nincs okunk keresni az igaztalan hír felelőtlenségét bujkáló szerzőjét. A szóba került urak egyike sem lévén ludas a dologban bizonyára olyasvalaki lappang a háttérben, aki mindig kerülte a napfényt s érzi semmisségét, érzi, hogy amit meggyanusítani próbált, annyira teletette áll, hogy a feléje dobott sár csakis önönmagára hullhat vissza.

De ha már jönnek látták Szabó István hozzátartozóinak gyászát effajta szenzációkkal megzavarni, tartozunk az igazságnak azzal, hogy a tett igazi okát hozzuk nyilvánosságra, amint az elhunyt maga megírta. Annál is inkább tesszük ezt, mert az „Est”-ben megjelent levél hamis se becület „eladáról” sem zászlókról sem cserbenhagyásról abban egy szó sincsen. Hanem igenis van a „Határőr”-ről, melyet egy életével leszámolt ember, halálával megpecsételt igazmondással vádol azzal, hogy a nyilvánosság előtt meghurcolta. Ha véletlenül a mi lapunk került volna kapcsolatban egy ily esettel, vajjon hol tartanának H.-ék a gyanusításban. Bizonyos, hogy már interpellálna B. A. ur nem ugyan a parlamentbe, a hová bejutni nem tudott, hanem valamelyik karzaton s „Nap” „Est” s a többi szöcsövek már legalább is az ügyészért kiáltanának. A szegény elkeseredett ember megvádol levelében mindenkit, önmagát kivéve s saját véreit sem kíméli elkeseredettségében. Kuszált irással, zavaros mondatszerkesztéssel van írva ez az utolsó írás, megzavartott lelki gyengeségének hű tükröként. Itt adjuk szösz szerint az eredeti orthografiával:

Stadler Jakab urnak.

Kedves Gyermekeim boesásatok meg nekem, hogy én titeket ilyen rossz helyzetben hagytalak titeket nagyon sok bajt hátra hatam nektek de eszt csais varganának köszönhetem nagyon becsapot aval a sok szép beszégyeivel de csak is a Mária volt az elronto de én eszt nem tutam de a gyula monta meg nekem hogy ir a Rozának szegedre és ő asztán fölismert és így el ütötték a 10000 forintot a mit nekem ígértek vargáék de most eltérek ezektől, kértem a Gyula fiamat hogy egy 1000 koronás váltóra Pája Kovács vejemet is és ők megtagadták pedig aban az időben én is kifizetem a vasárnál érte fiamam tetek tönkre Józsi, István, Etel és még gyula akiért még a böcsületemet oda kelet adnom a határörben megis hurcoltak gyula pedig aszt írta ő pedig nem löte agyon magat mer én mindent megtettem hogy ött megválaszszák és hogy kinevezék és kiis neveztek de ő nekem megtagadta az aláírást többet nem bírok ír mert nincs időm mert eljötték értem hogy mennem kel isten veletek kedves gyermekeim 10 órákor irtam Január 11.

Állíthatja-e ezek után valaki, hogy az anyagi zavarokon kívül halálának más oka is volt? Mer-e most is valaki a tragikus véget ért Szabó István halálához politikai okokat fűzni. Itt vannak hát az adatok az ő eredeti levelében, ezt terjessze B. A. a pártja elé! De különben lehetne beszélni arról az anyagi romlásról, meg becület odaadásról. Hisz Szabó István évtizedeken át volt *lelkes* harcosa, de nem a függetlenségi pártnak, a mint az „Est” írja, hanem a *67-es szabadelvű párt*nak. A Harkányi-, Rohonyi stb. képviselőválasztások legügyesebb kortese volt. Ha lehet beszélni zászlóelhagyásról, úgy csak arról lehet szó, midőn Szabó István függetlenségi párti lett, most ő a régi anyapárthoz lépett vissza. Az anyagi romlás kezdete is arra az időpontra esik, midőn 48-asnak csapott fel. Azelőtt jó módu, tekintélyes ember volt, a koalíció aera alatt uszott el vagyona, megette a politika. Jobb hagyni ezt a dolgot, mert nem tudni kire vagy kire lehetne kellemetlen a további bolygatás. Lelkiismeretlenség, reklámhajtás szülte az egész herce-hurcát, nem érdemes hát vele foglalkozni.

Az „Ujvidéki Magyar Kaszinó” közgyűlése.

És bár tetemes beruházások folytán pénztárunk kiadásokkal hatalmas mértékben volt a lefolyt évben igénybe véve, mégis ész-

szerű gazdálkodás és pénztárnokunk ügyessége által, amiért neki is igaz köszönetet mondunk, sikerült az 1910. évet 993 koronára 60 fillér egyenleggel lezárunk, amelyből 793 korona készpénz, 200 korona pedig a szolga óvadéka. Ez az egyenleg a tavallal szemben 129 korona 60 fillér javulást tüntet fel. Pedig egy új billiárdasztalt szereztünk be, még pedig 1150 korona költségen Schönberger helybéli cégnél. A régi billiárdot nevezett cég 320 koronában vette át és így a fizetendő összeg 830 korona. Ez az összeg havi 40 koronás részletekben nyer letörlesztést, hátra van még jelen évben mint fizetendő összeg 420 korona. Bevezettük a villanyos világítást is 184 korona költségen és a villamos társulattal akként egyeztünk meg, hogy az évi fogyasztási összeg 350 koronánál magasabb nem lehet. A villamos társulat igazgatósága szives előkezénységével igaz hálára kötelezett. Magasabb kiadási tétel mutatkozik a lefolyt évben a fűtésnél és a házi kiadásoknál is, de mindezen összegek utalványozását a kötelezőszerű paranasszó tette szükségessé. Itt 1909. évben 370, a lefolyt évben pedig 589 korona szerepel mint kiadási tétel, szükségszerű kisebb kiadások 402 koronát tettek az 1909. és 554 koronát az 1910. évben, amelynek legnagyobb része kártya-beszerezésre fordított, még pedig 204 korona összegben.

Allítsuk most ezen lényegesebb kiadásokkal szemben a bevételeket. Élénk életre mutat az, hogy tagdíjbevételek terén 4500 korona azelőtti évi bevétellel a lefolyt évben 4804 korona áll szemben. Sikertől ügyesünk szives, jóakaró közremunkálkodása folytán a hátralékosszeget, 660 koronáról 483 korona 70 fillérre redukálni, ebből az összegből is 203 korona mar kilépett tagokra jut, aiktól a megfelelő uton fogjuk majd behajtani a hátralékot. Egyébiránt mondhatjuk, hogy a lefolyt évben a kilépett tagok jórésze is a hátralékot kiegyenliteni iparkodott.

Hogy mennyire kultiváltak a lefolyt évben tagjaink a nemes szórakozásokat, mutatja a kártyajövedelem nagysága. Ezen a címen befolyt 1209 kor., míg az 1909. év folyamán ezen a címen csupán 763 kor. bevételeztünk. Billiárdjövdelem címen a bevétel 433 korona volt (1909-ben 410 korona). Itt a tetemes beruházásokkal nincs arányban a bevétel, talán ebben a tekintetben jobb eredménnyel számolhatunk be a jövő év folyamán. 40 koronánál kedvezőbb az eredmény a lapok albeletlenél, itt 250 kor. az ő-szbevételel.

Az „Ujvidéki Takarékpénztár” mint minden évben, úgy ezuttal is megadta könyvtárunk fejlesztésére a szokásos 100 kor-t, amit igaz köszönettel fogadtunk és halánkat jelen közgyűlésből kifolyólag újólag kifejezzük.

Rohonyi Gyula igazságügyminiszteri államtitkár, kaszinónknak alapítása óta tagját, éveken át választmányi tagját és egyidőben elnökét, május hó 14-én tartott rendkívül népes közgyűlésünkön tiszteletbeli tagnak választották. A megválasztásról szóló okmányt május hó 16-án pünkösdhétfőn adtuk át Ó Meltóságának, aki elnökünknek hozzá intézett beszédére kijelentette, hogy szivesen fogadja ezt a megtiszteltetést és ígéretet tett aziránt, hogy a kaszinó ügyét mindenkor szíven fogja viselni. Kaszinónk büszke lehet, hogy ily kitünő államférfiu lehet tiszteletbeli tagja. Isten éltesse Ó Meltóságát még hosszú éveken át! Legyen továbbra is egyesületünk lelkes barátja és ügyeinknek hű istápolója.

A halál sajnos tagjaink sorából a lefolyt évben nagyon sűrű áldozatokat követelt. Összesen hat tagunk költözött az öröklétbe, névszerint régi választmányi tagjaink közül dr. Horváth Géza, Nendwich Jenő, rendes tagjaink sorából Ertl Ignác, Puch Nándor, Trébits Károly és Wagner Mihály. Nevezett tagtársaink végtisztességén egyesületünk testületileg jelen

FISCHER TESTVÉREK, Ujvidék.

Műszaki telepe.

II. Rákóczi Ferenc-utca 57. szám.

Telefon: 224.

Elvállal: központi fűtést, szellőztetést, vízvezetési és csatornázási berendezéseket, **légcsesz-világítást**, villany- és oróátvitelt, úgyszintén kűtfurást és higienikus berendezést. Minden a szakmába vágó cikkek raktáron tartatnak és javítások jutányosan eszközöltetnek. **Tervek és költségjegyzék díjtalanul.** Pontos, lelkiismeretes, legmondosabb kivitel. — Jó munka.

meg, épületünk ormára kitűztük a gyászszáslót és ezáltal róttuk le a kegyelet adóját.

Előléptetés folytán távozott körünkben Kunwald Pál, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank helybeli fiókjának főnöke, vigalmi bizottságunk agilis tagja. Nem szívesen nélkülözzük őt és kívánjuk, hogy új otthonában élvezze őt és barátok szeretete és tisztelete, mint nálunk.

Az év folyamán kilépett 16 tag, elhalt 6, belépett 42 új tag, úgy hogy végeredményben tagjaink száma 12-vel szaporodott. Jelenleg tagjaink száma 197 rendes, 4 kültag és 1 testületi tag.

Kaszinóunkba ugyanazok a lapok járnak, mint a múlt évben. Mint új lap jár a „Világ” című lap.

Tartottunk a lefolyt évben 1 rendes, 1 rendkívüli közgyűlést, utóbbin Rohonyi Gyulát választottuk meg a kaszinó tiszteletbeli tagjának, ezenfelül 15 választmányi ülést, amelyeken folyó ügyeket tárgyaltunk.

A választmány elé utaltattott a múlt közgyűlésen két indítvány, egyik Stessel Rudolf főmérnöké volt a tisztviselőtelepen kaszinói otthon létesítése iránt, ez azonban nem volt még keresztülvihető, a másik a kaszinónak a Dalárdával való egyesülésére vonatkozott, amelyet azonban tekintettel az épület elhelyezésére és a háziur kívánságára, el kellett ejteni.

Volt kaszinóunkban két kisebb és két nagyobb estély. Az előbbi kettő vetítéses előadások bemutatása szerepelt, felolvasók voltak Kardos Miksa és Szathmáry László főgimn. tanár, míg a vetítőgépnél Mészáros Mihály, dr. Szabó Lajos főgimn. tanár és csekélységem szerepeltek. A november 18-iki estélyt kellemessé tette Medzibradszky János titeli zenetanárnak kiváló hegedű- és felesége Sieha Ellának remek zongorajátéka, a december 10-i estélyen kitűnő hegedűjátékról gondoskodott Stern Hugó katonai karmester, míg a mesteri kísérőket Czebak Camillóné urasszony látta el. Fogadják igaz köszönetünket.

Szolgánkknak, Malcsics Istvánnak évi bérét 60 kor-val, összesen 1020 kor-ra emeltük az általános drágaságra való tekintettel.

Ezek jellemzőek volna lefolyt évi működésünkre. Iparkodunk megfelelő intencióknak és dolgozni vállalva a magyarság érdekében, ha talán itt-ott nem is eredménnyel, de mindig igaz jóindulattal. Köszönjük minden egyes tagnak, hogy lelkes támogatással iparkodott bennünket fáradságos munkákban, célunk keresztülvitelére érdekében segíteni. Midőn jelentésem tudomásul vételét kérem, azt kívánom, hogy kaszinóunk a megkezdett mederben még nagyon sokáig működhessek, mint a magyarság palladiuma és legkellemesebb szórakoztató otthonunk.

A jelentés egyhanguan tudomásul vétett, egyben dr. Szabó Lajos ügyvéd indítványára *Réhak Ferenc* elnöknek és dr. *Zoltán Sándornak* a kaszinó érdekében kifejtett fáradságátan tevékenységükért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott. Elfogadtattott a költségvetés a választmány javaslata értelmében, majd pedig *Göbel Lajos* számvizsgáló jelentése alapján *Geiszler József* pénztárosnak a felmentvény megadatott és neki az ügyek lelkiismeretes és pontos vezetéséért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott.

A tisztikar és választmány megválasztása *Kovács János* korelnöke mellett ment végbe. Majdnem egyhangú eredménnyel a következőleg alakult meg 1911-re a tisztikar és választmány: Elnök *Réhak Ferenc*, I. al-elnök: dr. *Zoltán Sándor*, II. al-elnök: dr. *Kubinyi Károly*, I. titkár: dr. *Piukovich Sándor*, II. titkár: *Kardos Miksa*, Ügyész: dr. *Lustig Nándor*, Pénztáros: *Geiszler József*, Ellenőr: *Laubner József*, Könyvtáros:

Nagy Lajos, Számvizsgálók: *Bezzegh János*, *Göbel Lajos*, *Kaller Géza*, *Soós Imre*, *Skutetzky Emil*. Választmány: dr. *Amoh Pál*, *Balassa Henrik*, *Besze Mihály*, *Belohorszky Gábor*, *Brunner Ede*, *Csarsch Dezső*, dr. *Demetrovics Vladimir*, *Endre Antal*, *Grossinger János*, dr. *Kamenitzky Sándor*, *Kleszky Ottó*, *Kardos Jgnác*, dr. *Konyovics György*, *Maikovits Béla*, *Megyési Ferenc*, *Molnár Hugó*, *Niedermayer Gyula*, dr. *Pap Jgnác*, *Profuma Béla*, dr. *Szlezák Lajos*, *Szalay Lajos*, *Szabó Imre*, dr. *Szabó Lajos* ügyvéd, *Waisz Tivadar*.

Az ülés végén még *Stessel Rezső* indítványa tárgyaltott a tisztviselőtelepen létesítendő kaszinói üdülőtelep tárgyában, amely a választmány elé utaltattott. Miután még az elnök a jelenlévő tagoknak szíves megjelenéséért köszönetet mondott, a mindvégig lelkes hangulatu közgyűlést bezárta.

(Vége.)

A kalotaszegi háziipari kiállítás.

(Művészies faragott fabutorok és varrotások, kalotaszegi földművesek készítményei.)

A közeli napokban városunk közönségének alkalma lesz, hogy egy szokatlanul kedves, intim és érdekes kiállításban találjon gyönyörködtető szórakozást, ami egyszerűsége hasznos tanulmányul is fog szolgálni.

Magyarország lakossága hírből ismeri már azt a hegyes-völgyes, a természettől megáldott tündérvilágot, amelynek „Kalotaszeg” a neve, csak azt nem tudta, hogy ez a vidék „nemzeti kincsét” rejtgetett és hogy valaha a kalotaszegi fajmagyar lakosok szorgalmas munkálkodásuk által első helyet fogtak kivívni nemcsak Magyarországon, hanem az egész világon — a háziipar terén.

A kalotaszegi fajmagyar földművelő munkásnép már régen feltűnt a fadaragás művészetével, de ezelőtt jelentéktelen és értéktelen tárgyakra pazarolták művészetüket.

Néhány év előtt azonban a kereskedelmi kormány készségéből Körösfőn egy népművészeti iparpártoló szövetkezet alakult, hogy Kalotaszeg kincsét kihalásza az ismeretlenség homályából és vilápiacot teremtsen a kalotaszegi földműves munkásnép fadaragásaiból. A férfiak butorokat, különféle szalontárgyakat faragnak tömör keményfából a leglelkiismeretesebb gondossággal.

Mahagoni, zöld, lila stb. színű művészies butortárgyaik ma már a művelt országok kedvenc vásárlási cikkei közé sorolhatók, mert a kézi foglalkozásukat valóságos művészetig vitték. Ráköczi korabeli asztalok, paraszt stílusú székek, állványok, íróasztalok, karosszék-ek egymással vetekednek színben, pompában és szépségükben.

Amellett hamisítatlan tiszta magyar motívumos művészies karkok és véselek tartkítják a fabutorok tömkelegét. S ezeket mind egyszerű, kerges tenyerű, földműves nép készíti. Hihetetlen!

Nem egy ember kételkedik abban, hogy magyar földműveseket ilyen pazar művészies munkára is lehet kiképezni.

Természetesen ebben a munkában nemcsak a földművesek, hanem illetékes faktorok is kivették a megillető részüket. Mert a faragás maga nem volt elég arra, hogy az elrejtett Kalotaszegből világhírű művésztelepet létesítsünk. Bár a faragás velük született sajátosság — de szükségük volt arra is, hogy tanuljanak olyan butortárgyakat készíteni, ahol a faragásukat érvényesíthessék és értékesíthessék.

Itt ismét nem tudunk elég hálával adózni a keresk. kormány készségének, mert a kerület akkori képviselője, dr. *Tutsek Sándor*, a kolozsvári áll. fa- és fémipari iskolában há-

rom hónapig tartó famunkálati tanfolyamot létesített.

Ez a tanfolyam azóta évről-évre megismétlődött, úgy, hogy ma már a derék szakiskolai tanárok, *Ferdinándy* tanár és *Vogel* munkavezető stb. — jóvoltából — Kalotaszeg földműves lakossága teljesen kiképzett famunkások lettek.

Ezeknek az ipartermékeknek értékesítésére alakult a „Kalotaszegi Háziipari Szövetkezet”, amelynek *Bokor Imre* elnök-vezérigazgató adott programot. A népművészeti szövetkezet a készárakat az egyes ipartűzőktől átveszi és azonnal kifizeti, hogy azok munkájukért a fentartásukhoz szükséges keresetükre ne legyenek kénytelenek addig várni, amíg vevő jelentkezik. De egyttal elkerülték a hazalás és vándorlás kellemetlenségeit is.

A Kalotaszegi Háziipari Szövetkezet Budapesten vezérigazgatóságot és központi telepet létesített és a fővárosban állandó kiállítást nyit meg. A vidéken pedig rendszeresítve lettek a vándorkiállítások, hogy a vásárló, vagy rendelő közönség közvetlen első kézből, tisztes munkás áron, szóval feltűnő olcsón juthasson e magyar háziipari műremekhez. A kiállításon a kalotaszegi nők világhírű szép kézi himzéseit és kalotaszegi varrotásokat is láthatók.

A kiállítás védnökségét elvállalták. *Védnökök*: mátéházi *Matkovits Béláné*, dr. *Szlezák Lajosné*, *Hirsch Tivadarné*, *Piukovich Ferencné*, *Grossinger Jánosné*, *Ernst Márkusné*, *Dussing Jánosné*, dr. *Kubunyi Károlyné*, *Özv. Radovánovits Györgyné*. *Védnökök*: mátéházi *Matkovits Béla* főispán, *glankirchener Guseck Richard* cs. és kir. tábornok, *várparancsnok*, *Hadzsits Antal* udv. tanácsos, dr. *Szlezák Lajos* orszgy. képviselő, *Dietzgen Gábor* m. kir. keresk. tanácsos, *Balassa Henrik* tp. vezérigazgató, *Profuma Béla* h. polgármester, *Vései Elek* főkapitány.

A kiállítás megtekinthető a városháza nagyertermében naponként d. e. 9—1-ig d. u. 3—7-ig.

Megnyitás f. hó 22-én vasárnap d. e. 11 órakor.

Bezárul február hó 2-án este. Belépődíj nincs. *A kiállítás vezetői*: *Bokor Imre* elnök-vezérigazgató, *Bálint Sándor* titkár.

Farsangi naptár.

Január	22. Hadastyán bál (Winkle.)
	27. péntek. Szerb főgimnázium beszedája. (Récesei-Láng vigadó.)
"	28. szombat. Tűzoltóbál (Erzsébet.)
"	29. vasárnap. Nagy jelmezbál (Récesei-Láng vigadó.)
Február	1. szerda. Tiszti jelmezestély (Récesei-Láng vigadó.)
"	4. szombat. Altiszti-bál (Récesei-Láng vigadóban.)
"	4. Tabitha evang. nőegylet estélye (Erzsébet.)
"	5. vasárnap „Ujvidéki Katholikus Olvasókör” bálja (Récesei-Láng vigadó.)
"	11. szombat. Lövész-bál (Lövölde.)
"	12. vasárnap. Szerb radikális-bál (Récesei-Láng vigadó.)
"	19. vasárnap Ujvidéki munkásegylet-bálja (Récesei-Láng vigadó.)
"	25. A „Magyar Kaszinó” estélye (Kaszinó.)
Február	26. vasárnap „Frohsinn” estély (Récesei-Láng vigadó.)
"	28. kedd „Dalárda” estélye (Erzsébet szálló.)

HAJÓS TESTVÉREK

mű-, kelme-, ruhafestő-, gőzmosó- és vegytisztító gyára. Szőrmefestés. — Szőrmeladás. Agytolltisztítás.

Gyár: Széchenyi-utca 9. szám. Ujvidék. Telefon 215. sz.

Főüzlet: Kossuth Lajos-utca 44. Telefon 111. sz.

FEST

MOS

VEGYTISZTÍT

Külön gallértisztító osztály.

olcsón, jól, gyorsan és kiváló izléssel. — Vidéki megbízásokat posta útján pontosan eszközünk.

HIREK.

Személyi hir. Matkovits Béla főispán hosszabb tartózkodásra a fővárosba utazik.

Dr. Szlezák Lajos országgyűlési képviselő, mint örömmel értesülünk, súlyosabban természetű hűlésből eredő betegségéből már felépülően van.

Bankett az új kereskedelmi tanácsosok tiszteletére. Szép óvációban részesítette az „Ujvidéki Lloyd” esztörtökön este *Dietzgen Gábor* az egyesület elnökét és *Ernst József* az egyesület választmányi tagját, abból az alkalomból, hogy Ő Felsőge őket a kereskedelmi tanácsosi címmel tüntette ki. Mintegy kétszázán jelentek meg azon a banketten, melyet az egyesület rendezett. Ott láttuk *Matkovits Béla* főispánt, *dr. Ámon Pál* kanonok-plébánost, *Szalay Lajos* nyug. polgármestert, *Profuma Béla* alpolgármestert az „Ujvidéki Magyar Kaszinó” küldöttségét *Rehák Ferenc* vezetésével, városunk vezető férfait, kereskedőit jóformán teljes számban. Az izletes ételek, amelyek *Láng János* kitűnő konyhájának dícséretére vált, a legkényesebb nyene izléses is kielégítették. Az első felköszöntőt *Königsädler Dusán* mondotta. Örömmel üli ma a Lloyd, midőn két kitűnő vezető férfianak kitüntetése alkalmával hivta itt egybe Ujvidék társadalmát. A kitüntetés két igazán méltó férfit ért, akik egész életükben derek munkássággal voltak ki. Ebben a kitüntetésben jutalmazást talál Ujvidék város kereskedelme és ipara. Öröme annál nagyobb, mivel a Lloyddal ma városunk társadalmának minden rétege osztatlanul ünnepele, dokumentálták ezt az illetők megjelenésükkel. Emeli poharát a kitüntetettek, kívánván, hogy a kitüntetést a legnagyobb megelégedésben, boldogságban és egészségben viselhessék. *Deutsch Kálmán* a főispánt köszönti fel, megköszönve neki, hogy Ujvidék kereskedelmének és iparjának ügyét szívén hordva, a két férfit kitüntetésre a legmagasabb helyen ajánlani szives volt. *Frank Béla* a vendégekre emeli poharát, akik az egyesülettel együtt kívántak ünnepelni, midőn ma megjelentek. Biztos zálogát látja ebben annak, hogy rokonszenveznek az egyesülettel, de az ipar és kereskedelem ügyeivel is *Rehák Ferenc* az „Ujvidéki Magyar Kaszinó” nevében ürti poharát az ünnepelekre. Erre *Gold Béla* felolvasta az alábbi levelet, amelyet városunk országgyűlési képviselője, *dr. Szlezák Lajos*, aki betegsége miatt akadályozva volt a megjelenésben, küldött a Lloyd elnökségéhez:

Az „Ujvidéki Lloyd” tek. Elnökségének Helyben.

Öszinte sajnálattal kell bejelentnem, hogy a *Dietzgen Gábor* és *Ernst József* kereskedelmi tanácsos urak tiszteletére az „Ujvidéki Lloyd” által ma este rendezett vacsorán betegségem miatt és orvosom határozott tilalma folytán nem vehetek részt.

A *kényszerűségből* történő távolmaradásomat annál is inkább sajnálom, mert egyrészt nagyon szívesen vettem volna részt azon férfiak ünneplésében, kiknek tiszteletre méltó egyénisége a polgári erények megtestesítőjeként áll a közvélemény előtt, de másrészt a mai áramlatok mellett egyenesen kötelességemnek tudom, hogy belső meggyőződésemet követve mindenütt ott legyek, ahol a *kultúrát, nemzeti vagyonszódást és haladást biztosító kereskedelem és ipar tekintélyének és fényének elismerésére és emelésére történik valami.*

Nagy sulyt helyezek arra, hogy távolmaradásom úgy az ünnepeleket, mint az ünnepelet rendező „Ujvidéki Lloyd” előtt ezen értelemben kimentessék, miért is igen kérem, hogy jelen leveletem megfelelő formában az ünnepeletekkel és ünneplőkkel közölni sziveskedjék.

Fogadja hálás köszönetem és kiváló tiszteletem kifejezését.

Dr. Szlezák Lajos

Ujvidék szab. kir. város országgyűlési képviselője.

Majd *Matkovits Béla* főispán nagy tetszéssel fogadott beszédében kifejezést ad annak az örömeinek hogy, Ujvidék városának kereskedelmét ily megtiszteltetés érte. Csak kötelességet teljesített akkor, amidőn e város két kiváló kereskedőjét a legmagasabb helyen kitüntetésre ajánlotta. Kitüntetésre látja ezáltal a „Lloyd”-ot is, ezt a kiváló egyesületet és Ujvidék egész kereskedői világát. Ujvidék város kereskedői osztályát köszönti fel, amelyek ily kiváló tagjai vannak. Kíván Ujvidék városnak sok ily tagot, mint aminő a két kitüntetett, magának pedig sok ily barátot. Ezután az ünnepelel *Dietzgen Gábor* szólott, bár a meghatottság erőt vesz rajta, — ugymond — mégis felszólal, hogy köszönetet mondjon az egész társaságnak megjelenéséért, amialtal tanujelét adták annak, hogy a város kereskedelmi és ipari ügyei után érdeklődéssel viselkednek. A kartársak impozáns számban való megjelenése pedig dokumentuma az összetartásnak. Ezt az összetartást és jó barátságot kéri továbbra is fenntartani. A szíves jóindulatra, amelyet vele szemben tanúsítottak, mindenkor érdemes igyekezni lenni. *Ernst József* köszönetet mond Ő Méltóságának a főispán Urnak szíves közremunkálkodásáért. A kitüntetés érdekében, köszönetet mond a törvényszék bírói karának, amellyel mint kereskedelmi ülnök éveken át volt szerencsés együttmunkálkodni és köszöni a Lloydnak ama szívességet, hogy ezt a mai ünnepelel rendezni szíves volt. Mindenkor érdemes iparkodik lenni ama jóakaratra, amelyet vele szemben tanúsítottak. Köszönti az összes jelenlevőket. Beszölte még *dr. Ámon P. Dr. Kassowitz A.* akik a város kereskedőit, *dr. Zoltán S.* aki a bírák nevében az ünnepeleket, *Szalay Lajos*, aki a kitüntetetteket, *dr. Gál Odon* és *Bruck Ferenc* akik *Dietzgen Gábor*, *Gold Béla*, aki az ünnepelel apósát, *Tóth Péter* urat a szegedi iparkamara alelnökét élte. A társaság még ezután a legvidámabb hangulatban a kora reggeli órákig maradt együtt. Hogy ez a bankett oly fényesen sikerült, az elsősorban a két főrendezőnek, *Deutsch Kálmán* és *Witz Ferencnek* az érdeme, kik nagy körültekintéssel s hozzáértéssel látták el tiszteket.

A „Báró Hirsch Mór” Jótékonyági és Önségélyző Egyesület Ujvidéki fiókja f. é. január hó 29-én d. u. 3 órakor tartja VI. rendes közgyűlést a kir. kath. magyar főgimnázium dísztermében. A fiók vezetősége a közgyűlésre meghívja az egyesület rendes és pártoló tagjait és az egyesület iránt érdeklődő nagyközönséget, hogy a nagyközönség meggyőződjék ennek a humanus egyesületnek üdvös tevékenységéről. Az egyesület ugyanis csekély havi tagsági díj fejében tagjainak orvosi kezelést és ingyenes gyógyszereket nyújt, betegség esetén a tagok heti segélyben és halál esetére a hozzátartozókat halálózási segélyben részesíti. Az egyesület iránt érdeklődőknek készségesen ad felvilágosítást az egyesület orvosa dr. Kemény Soma (lakik: II. Rákóczi-ut. 42.) és az Ujvidéki fiók titkári hivatala (Templom udvar 3.)

Helyreigazítás. Az iparos tanoneiskola felügyelő bizottsága, midőn f. hó 16-án *Dietzgen Gábor* és *Ernst József* uraknál tisztelettel, a jókívánatokat nem *Kardos Ignác* tolmácsolta hanem a fel. biz. elnöke, *Witz Ferenc*.

„HERKULES” ásványvíz. A „Városi Ártévi Jódosfürdő” köztudomás szerint úgy az orvoskongresszus, mint számos próbatöltés alkalmával kitűnően bevált, nemkülönben országos hírű vegyészek elismerő szakvéleménye folytán elhatározta, hogy az ujvidéki jódosforrás országszerte ismert kiváló gyógyhatású vizét, üvegekbe töltve, mint *gyógyvizet*, továbbá szénsavval telítve, mint *üdítő vizet* forgalomba hozza. Hogy megfelelő elnevezést találjon, a fürdő igazgatósága egy aranyat tűzött ki pályadíjjal annak, aki egy jury által elbírálandó *legmegfelelőbb* elnevezést tud mondani. Mintegy 150 pályázó akadt akik összesen 227 névvel vettek részt a pályázaton. Az összehírt jury a legmegfelelőbb névként a „*Herkules*” viz elnevezést találta, mely legjobban domborítja ki a víz jellegzetes hatását. A kitűzött pályadíjra két oly pályázat érkezett, amely a „*HERKULES*” viz elnevezést felemlítette. A két pályázó: *Kardos Ignác* polgári iskolai igazgató és *Hajós Bandi*, egy élelmes kis

diák. A két győztes között a sors döntött és a sorsuzásból a kis diák került ki vesztesnek és így a pályadíjat *Kardos Ignác* igazgató nyerte, akinek a fürdő igazgatósága a díjat elküldte. A fürdő igazgatósága felkért annak közlésére, hogy hálás köszönetet mond mindazoknak, akik a pályázaton résztvettek és ha tán most nem is kerültek ki győztesként, azért a köszönet nekik fokozott mértékben kijár. Különösen fel kell említeni négy kis testvér pályázatát: *Bojár Sándor*, a *Műszaki Világ* szerkesztőjének két kislánykaja és két fia sikerült pályázatait, akik *Sas*, *Mikszáth*, *Npetun*, *Bács*, *Kincses*, *Világ* stb. nevekkkel vettek részt a versenyben.

Heim Lajos és **Pongrácz Katica** ezuton tudatják, hogy házasságot kötöttek.

Árverés. Folyó hó 25-én d. e. 10 órakor az ujvidéki m. kir. fővármihatalnál 3 levélbe foglalt 355 drb. törökországi szivarka a leg-többet ígérőnek el fog adatni.

Kereskedelmügyi m. kir. miniszter folyó évi november hó 22-én kelt 70976. számú rendletével elrendelte, hogy az idegen tengelen járó cs. és kir. hadihajókra szóló postautalványokat 1911. év január hó 1-től kezdve már nem a nemzetközi (sárga színű) hanem a m. kir. posta által a belföldi forgalom részére kiadott rózsaszínű úrlapon kell kiállítani.

VITA FORRÁS
SÓSKÚT VASMELEGÉ

Természetes hazai gyógyviz
Biztos gyógyszer: gyomor- és cukor-
betegeknek, közbjvény. hólyag- és
vesebajok ellen.

Félpohár Vita forrás a gyomorégetést
: : azonnal megszünteti. : :

A vállalat tulajdonosa a **CONSUM** Keresk. R.-t.
Budapest VII., Teréz-kört 4.

Raktár: **Wagner Testvérek** cégnél Ujvidék.

Kapható minden jobb fűszerüzletben és gyógytárban.

Ehrlich és Hata találmánya közkinccsévé lett már az emberiségnek. A frankfurti csoda a legkomolyabb orvosszernek bizonyult, mely a vebajtól, az emberek irtozatos ellenségétől szabadította meg a világot. Az északi sark felfedezői, a levegő bátor utasai, az új tantételek megállapítói mind kicsikké lesznek a két Herosz mellett, kik a haláltól, mérhetetlen szenvedésektől, boldogtalanságtól és átoktól mentették meg az emberek millióit. Igazán a nagy tudósokat jellemző szerénységgel járt el Ehrlich tanár és társa, Hata, mikor csak a legteljesebb bizonyosság idejében, szerünek az egész világon történt kipróbálása után számolnak be a nyilvánosság előtt találmányukról. Az „Ehrlich 606”-ról most jelent meg könyvük, melynek „Die experimentelle Chemotherapie der Spirillosen” címet adták. Lelkes örömmel fogadja az egész művelt világ a könyvet, melyen keresztül bepillanthat a misztikus frankfurti laboratóriumba, hol Ehrlich Pál és a japán Hata esztendőnkön keresztül, fáradhatatlan szorgalommal dolgoztak az emberiség javára, míg csak el nem értek a sikerhez. A türelemnek és a fáradságnak elképzelhetetlen utján tették meg, amíg eljutottak oda, hogy az állati kísérletek után be merték oltani az embert. Itak már ezekről a kísérletekről, de ki beszélhetne róluk több érdekességgel, ki tudná alaposabban megismertetni a világra szóló felfedezés történetét, mint maga Ehrlich és Hata. Ők írták ezt a könyvet, melynek első részében Hata a kísérletekről, második részében pedig Ehrlich az eredményekről ír. Nincsen ma érdekesebb olvasmány ennél a könyvnél, s örömmel kell fogadnunk azt a tény, hogy megjelent a magyar fordítás is, *Marschalkó* Tamás dr. kolozsvári egyetemi tanár fordította le magyarra s ő írt hozzá előszót. *Marschalkó* évekig asszisztense volt Ehrlichnek s így az ő személye erős biztosítéka annak, hogy a magyar fordítás méltó mása az eredetinek. A művet szemléltetően magyarázza a sok kép: a kísérletek

Udvari szállítója

az angol királynak.
5 órai teára
speciális a

„King's“-Blend
az angol királynál.

A VILÁG LEGJOBB

Ujvidéki Főraktár: Wagner Testvéreknél.

Udvari szállítója

a Wales-i hercegnek.
Az „U. K.“ tea
nagyon kiadós és
finom aromájú.

életmű felvételei, táblázatok és tizenöt műmel-
léklet. A kiállítása egyszerű, nemes ízlésű, a
papírosa igen finom, s így szépen érvényesül-
nek az illusztrációk. Füzve 6 korona, kötve
8 korona az ára. Megszerezhető *Hegeđüs és
Sándor* könyvkiadóhivatalában Debrecenben
és minden könyvesboltban. A magyar intelli-
gens közönség bizonyára érdeklődéssel fogadja
a könyvpiacnak ezt a példátlan érdekességét.

Bajos zenéiskolájában Ujvidéken diplo-
mált tanárok modern zenepedagógiai alapon
tanítják a zeneművészetet, havi 10 kor. tandj-
mellett. A zenéiskola előkészít fiúiskolai zenei
iskolák vizsgáira.

A hálószobák réme, a poloskák kiirtása
eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Míóta
azonban a Löcherer Cimexinnel történtek pró-
bák, beigazolódott, hogy a Cimexin nemcsak
az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a
Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszá-
radnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin
mindenütt használható, szövetet, butort, falat
vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot
nem hagy. Kapható: Herczog István gyógy-
szertárában Ujvidék és a készítőnél: Löcherer
gyógyszerésznél, Bártfán.

Wagner Testvérek 5-ös számú
pörkölt kávéja a legfinomabb.

Hirdetések.

Meghívó.

Az „Ujvidéki Katholikus Olvasókör“ ezidei

közgyűlését

vasárnap 1911. januárius hó 22-én délelőtt
1/2 11 órakor tartja saját helyiségében, amelyre
T. Tagtárs Urat tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének
felolvasása.
3. Az évi jelentés előterjesztése.
4. A pénztári jelentés előterjesztése.
5. A számvizsgálók jelentése.
6. Hat választmányi tag kisorsolása és
ujak választása.
7. Esetleges indítványok.

Ujvidék, 1911. januárius 7.

Gály József s. k. Dr. Piukovich S. s. k.
titkár elnök.

1526 szám 1910. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi
LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré
teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbíróságnak
1919 évi V. 1869. számú végzése következté-
ben dr. Glücklich Emil ügyvéd által képviselt
Deutsch Ignác javára 367 kor. 95 fill. s jár.
erejéig 1910. évi november hó 24-én fogana-
tosított kielégítési végrehajtás útján le- és
felül foglalt 1200 koronára becsült következő
ingóságok, u. m.: 1. pénztár, fejszék nyilvános
árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járás-
bíróság 1911. évi V 1869/2 számú végzése
folytán 367 k. 96 f. tőkekövetelés, ennek 1910.

évi január hó 1-ik napjától járó 5% kamatai,
és eddig összesen 66 kor. 40 fillerből bírói-
lag már megállapított költségek erejéig Ujvi-
déken alperes üzletében leendő megtartására
1911. évi január hó 25-ik napjának délutáni
2 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni
szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivat-
nak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881.
évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében
készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek,
szükség esetén becsáron alul is el fognak
adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat
mások is le- és felül foglaltatták és azokra
kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés
az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek
javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken, 1911. január hó 5-én.

Xorváth, kir. bir. végrehajtó.

Ujvidék szab. kir. város polgári céllövészegyesülete.

Meghívó.

A lövölde nagytermében 1911. februárius
hó 2-án csütörtökön d. u. 3 órakor tartandó

121. évi rendes közgyűlésre.

Ujvidék 1911. évi januárius hó 15-én.

A lövészmeisteri hivatal.

NAPIREND:

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő választása
2. Az évi jelentés előterjesztése.
3. A számvizsgálók jelentése.
4. Főlövészmeister, 2 lövésztanácsos és
ügyész választása.
5. Netáni indítványok. Megjegyeztetik,
hogy az alapszabályok 21. §-ának i. pontja
értelmében csak oly indítványok tárgyalhatók,
amelyek 8 nappal a közgyűlés előtt jelenleg
a főlövészmeister helyettesítésével megbízott
gazdasági lövészmeisternél írásban bejelentettek.

Kiadó!

a Rákóczi Ferenc-utca
13. számú ujjonon ::
épülő házban 1911. évi
május hó 1-ére a má-
sodik emeleten egy 6
szobás és egy 4 szo-
bás lakás az összes
mellékkeliségekkel, a
legnagyobb igényű ::
kényelemmel beren-
dezve, továbbá 2 na-
gyobb és 2 kisebb igen
szép tágas üzlethelyi-
ség. — Bővebb fel-
világosítással szolgál a
: ház tulajdonosa :

Schwarz Lipót

Schwarz Testvérek ::
cég irodájában Haltér
:: 12. szám. ::

1910.

évben készült, használt állapotban levő MAB
22 jelű 14 lóerejű

Benzinlokomobil

a hozzávaló CC 47 jelű

Cséplővel

és összes tartozékaival olesón és kedvező
feltételek mellett eladó. — Bővebbet: —

LICHTSCHEIN MÁRTON FIA
cégnél

UJVIDÉKEN.

5—6 szobás

lakást keres május 1 re

Márton Sándor,
(Erzsébet tér 5.)

Ház eladás.

A Petőfi-utcában levő 41. számú
Molnár Gézáné tulajdonát képező ház,
szabad kézből eladó esetleg bérbeadó.

Az eladás közelebbi feltételeiről irodám-
ban nyerhető felvilágosítás.

Dr. Kovács Bódog,
ügyvéd

Ujvidék, kenyér-u 46. sz.

Fogorvosi és fogtechnikai műterem.

Dr. Kármán János és Berger Alfréd
Ujvidék.

Arany hidmunkák és koronák, műfogak
arany és kautschuklemezrel, fogtömések
(arany-, ezüst-, porcellán stb.) és foghuzás
érzékeltelítéssel. — Vidéki megbízásokat
:: 12 óra alatt intézünk el. ::

Vajda Dezső

Elsőrangu
fényképészeti műintézete.
UJVIDÉK,
Petőfi-utca 32. (Saját ház.)

7150. szám, tkvi. 1910.

Árverési hirdetés.

A titeli kir. bíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Königstädtler testvérek ujvidéki cégnek, Kann Julianna szablyai lakos végrehajtást szenvedett elleni 77 kor. 62 fillér tőke és járulékaik iránt folytatott végrehajtási ügyében az ujvidéki kir. törvényszék és a titeli kir. bíróság, mint tkvi hatóság területén a szablyai 2002. sz. betétben A I. 1--2. sorsz. 1397. 1398. hrsz. a. 933. ö. i. sz. ház 94 □ öl udvarral és 103 □ öl kerttel a beltelekben 864 kor. kikiáltási áron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Határnapul 1911. évi február hó 6-ik napjának délutáni 3 órája Szablya községhezához kiüzetik oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsáron alul is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, amelynek 20%-át venni szándékozók készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi 3333. sz. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

A kir. kincstár, valamint az 1881. évi XXX. t. c. 10. §-ának második bekezdése értelmében adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek valamint az 1898. évi XXIII. t. c. alapján alakult központi hitel-szövetkezetek bánatpénzt letenni nem kötelesek.

Köteles a vevő, ha magasabb ígéretet tett a becsárnál, az 1908. évi XLI. t. c. 21. §-a értelmében a letett bánatpénzt ígéretének megfelelően 20 százalékra kiegészíteni, ellenkező esetben ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, mely haladéktalanul folytatatik részt nem vehet.

Az elárverezendő ingatlanok a kikiáltási ár 2/3-ánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

A vevő köteles az árverési vételárát két egyenlő részletben és pedig az elsőt 15 nap alatt, a másodikat 45 nap alatt, az árverés jogerejétől számítva és pedig mindig az árverés alapjától számítandó 5 százalékos kamatokkal együtt a titeli kir. adóhivatal mint bírósági betétpénztárnál lefizetni.

Titelen, 1910. évi október hó 5-én

Dr. Wagner, s. k., Noszák Lajos, s. k.,
kir. járásbíró kir. tkvezető.

Apolló-színház

Ujvidék.

A legelegánsabb közönség kedvelt szórakozó helye. Kétnaponként változó elsőrangú, fővárosi, szigorúan családi műsor! — Kényelmesen berendezett, jól szellőztetett helyiség. ::

A képek szilárdak,
világosak és rezgésmentesek.

Előadás kezdete hétköznaponként este 6-tól 11-ig. — Vasár- és ünnepnap d. u. 4-től.

A folyton emelkedő kávé árak a legtöbb kereskedőt arra készítik, hogy a kávé árakat tetemesen felemeljék. Mi kedvező bevásárlások folytán óriási kávékészlet felett rendelkezünk és azon kényelmes helyzetben vagyunk, hogy azok árát változtatlanul megtartjuk és ajánljuk nagy kedveltségnek örvendő kitűnő keverékeinket.

1. szám	Háztartási keverék	1 kg.	K 3 20
2. „	Jó háztartási keverék	1 „	K 3.60
3. „	Karlsbadi keverék	1 „	K 4.40
4. „	Mágnás keverék	1 „	K 4.80
5. „	Wagner keverék	1 „	K 5.20
6. „	Gyöngy finom	1 „	K 3 80
7. „	Gyöngy legfinomabb	1 „	K 4 80

Kávénk előnyei:

Legfinomabb tiszta iz.

Tökéletes erős zamat.

Legnagyobb kiadósság.

WAGNER TESTVÉREK, UJVIDÉK.

Hintó!

:: jó karban levő ::
250 kor. eladó.

Schwarz Testvéreknél
fakereskedők, Háltér 12. szám.

ELSŐ UJVIDÉKI KERÉKPÁR ÉS VARRÓGÉP
EMAILLIROZÓ MŰINTÉZET.

JUNG S. Ujvidék, Szücs-utca 27.

Varrógép és bicikli raktárban olesón, jótállás mellett minden e szakmába való javítást elvállalok; ugyisint minden szükséges alkatrész nálam beszerezhető.

Sztefanovits Ly. Fia, Ujvidék.

Telefon szám 78. Kossuth-Lajos-utca 27. Alapított 1866.

Első kékkő. — Dupuy-féle buza magcsávaja.
Legolcsóbb kávéraktár.

Minden fajtájú ásványvizek nagy raktára, mindig friss töltésben.
:: Californiai gyümölcs. Friss szardínia és keleti tengeri hering ::

Konservált főzelék dobozban. - Görögféle gyógyborok.

Naponta friss teavaj a főhercegi tejgazdaságból. Bajor sör palackokban. Asztali csemege borok és pezsgő, legfinomabb liquerök.

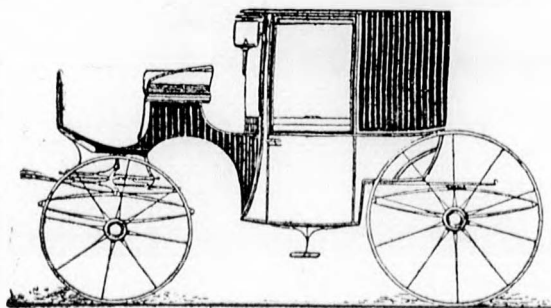
Prágai sonka. Legfinomabb sajtfelek. Befőttes gyümölcsök

→ Minden friss állapotban és a legolcsóbban. ←

Délmagyarország legnagyobb és legrégebb kocsigyára.

Gyártmányok:

Luxus hintók, üzleti kocsik, homokfutó-kocsik, vadászati-hajtókocsik, :: mentő-kocsik, omnibuszok, halottaskocsik és luxus-szánkók a leggyyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig. ::

Hajlított kocsialkat-
:: részek ::
nagybani gyártása.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Számos kitüntetés és elismerő levél.

Első délmagyarországi kocsigyár és tömören hajlított kocsialkatrészek gyára.

Reich Mátyás és Lebherz Károly,

Megyei és interurban telefon

Ujvidék.

Megyei és interurban telefon

:: 134. szám. ::

:: 134. szám. ::

YOU CAN PAY MORE BUT YOU CANNOT BUY MORE.

T. C.

Valóban könnyelműség lenne 700 koronát vagy ennél többet adnia írógéperért, mióta a **LÁTHATÓ IRÁSU AMERIKAI**

Royal Standard Írógép

új modellje megjelent. Szenzációs újonsága, hogy oldal-szorítók nélkül vezeti a papírt és lehetővé teszi a legkisebb papírszeletnek, levelezőlapnak, vagy más vastag kártyának beírását a hely teljes kihasználása mellett. A Royal Standard írógép universális (egyváltós) tastaturával bír és könnyen kezelhető rendkívül tartós szerkezete s nagy átütő képességénél fogva az írógép technikában első helyen áll.

TELEFON

36-96.

ÁRA 550.- KORONA

készpénzfizetés esetén megfelelő engedménnyel, de szállítjuk havi részletfizetésre is.

Az eladással Mártonfi István ur (Raabstern Mór) van megbizva, aki a helybeli Erszébet szállóban lakik és a ROYAL írógépet érdeklődőknek vételkötelezettség nélkül bemutatja.

KOVÁCS A. és TÁRSA
Budapest, V. Nádor-utca 26.

REFERENCIÁK:

Budapest székesfővárosi vásárcsarnok vezérigazgatósága
Budapest székesfővárosi közszéki kenyérgyára
Cs. és kir. Hadügyminiszterium
Weiss Manfréd tölténygyára, Csepel

Nemzeti pénzváltó r.-t.
Pester Lloyd
dr. Tetétleni Ármin ügyvéd.
dr. Simon Izidor ügyvéd

Alapított 1882.

Alapított 1882

A legjobbhírű egyenruha-
készítő intézet

SUKDOLÁK A.

Pétervárad.

Elvállal mindenféle egyenruhakészítést a legfinomabb és legdivatosabb formában.

Az e szakmába vágó összes cikkek állandóan raktáron tartatnak.

Szolid és pontos kiszolgálás.

Ujvidék és környéke

legelső női divat-szalonia

az 1899. évben alapított

Weith Hermann-féle,

amely a legizlésebb angol és francia toilleteket szállítja.

A nagyérdemű hölgyközönséget szolid árak és pontos kiszolgálás mellett iparkodom kielégíteni.

Ennek legjobb bizonyítéka az a jó hírnév, amelyet cégem eddigelé elérni szerencsés volt.

Midőn a t. közönségnek eddigi jóindulatu támogatásáért és bizalmáért köszönetet mondok, szalonomat további becses figyelmébe ajánlom.

Kiváló tisztelettel

WEITH HERMANN

Ujvidék II. Kákóczy Ferenc-utca 28.

A vidékre megfelelő mintaruhák mellett dolgozom.

Kiadó.

Egy különálló ház 4 szoba előszoba mellékhelyiségekkel együtt május 1-re kiadó. ::

— Tököly Imre-utca 4. —

Kiadó lakás

3 szoba konyha stb. február 1-től.
Bővebbet: Vörösmarthly-utca 5. sz.

:: ZONGORA és HARMONIUM RAKTÁR. ::

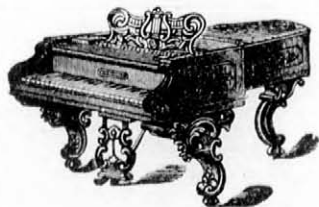
Alapított 1890. évben.

Zongorák, pianinok, harmóniumok javítását és hangolását elvállalja ::

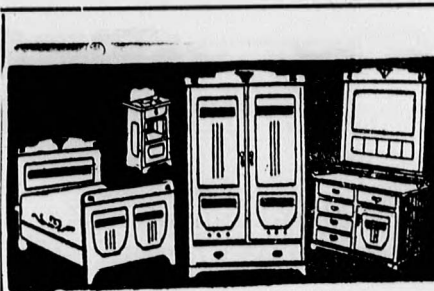
KLUKA GYÖRGY

zongorakészítő. Május 1-től saját házában.

:: UJVIDÉK, Petőfi-utca 18. szám. ::

Jótállás
5-10
évre.

Mindenki tudja,

hogy csakis

Grosz és Krausz

nagyáruházában lehet legjobban és legolcsóbban butort, függönyöket és szőnyegeket beszerezni.

Telefon 24. Ujvidék. Telefon 24

Eredeti „Otto“ motorok

benzin, benzól, petrolin, szivógáz és nyersolaj üzemre malmok és ipargépek hajtására a legalkalmasabb és legolcsóbb üzemelő.

Biztos, nyugodt üzem!

Kiessling E. és Tsa, Leipzig-Plagwitz

gyártmányu famegmunkáló gépek, asztalosok és fűrésztelepek részére.

A magánjáró eredeti „Otto“

benzinlokomobilok nélkülözhetlenek minden gazdának,

— Gép motor és Hengerolajok, Hajtósíjak stb. stb. —

Langen és Wolf motorgyár Budapest—Wien

Flóktelep: Ujvidék Temerini-u. 7. Kérjen árjegyzéket és költségvetést.

Az „Erzsébet“ szálloda átvétele.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy 1910. december hó 1-től kezdve a jóhírnévnek örvendő „Erzsébet“ szállodát a kávéházi és éttermi helyiségekkel együtt átvettem.

Minden törekvésem oda fog irányulni, hogy a t. közönség mindenemű igényeit kielégítem. Az e téren szerzett sok évi tapasztalatom folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a n. é. közönség kívánságainak pontosan megfelelek.

Szives pártfogásért esd

kiváló tisztelettel

Horti Balázs.

Izletes konyha!
Villanyvilágítás!
Fürdő a házban!
Pilseni Urquell sör!

Kitünő fajborok!
Pontos, szolid és figyelmes
kiszolgálás. Kényelmes, szép
és tiszta szobák!